

TỰA

Khi khoa-học đã trở thành một nền tảng quan-trọng của văn-hóa, sự tạo-soạn danh-từ khoa-học được xem là một vấn-đề cấp-bách cần được giải-quyết sớm, nhất là đối với những nước chậm tiến.

Ngày nay tiếng nói khoa-học không còn biệt-lập với tiếng nói phổ-thông, mà chính nó đã lần lần trở nên phổ-thông-hóa hay ít nữa cũng xâm-nhập địa-hạt của tiếng nói phổ-thông rất nhiều. Nên chi việc quy-định danh-từ khoa-học không những chỉ là vấn-đề cần-yếu trong phạm-vi kiến-thức của một dân-tộc, mà còn là điều tối cần đối với nền học-vấn chung của dân-tộc ấy.

Ở nước ta, sau thế-chiến thứ hai, sự học-hỏi của dân-chúng tăng-tiến một cách bất ngờ. Số sinh-viên ở bậc Đại-học đã đạt tới con số rất lớn so với những năm đầu khi mới đình-chiến. Nhưng tiếng nói khoa-học dùng ở bậc Đại-học vẫn còn nhờ cậy phần lớn nơi tiếng nước ngoài. Tình-trạng ấy không thể kéo dài mãi được và cần phải chấm dứt sớm ngày nào hay ngày ấy. Vì khi nền văn-hóa chưa được hoàn-toàn tự-lập, thì đừng vội nói đến sự độc-lập của một ngành nào khác, điều đó ai cũng thừa biết.

Cách đây khoảng hai mươi năm, đã có một vài quyển danh-từ khoa-học được xuất-bản. Mặc dầu đã giúp ích rất nhiều trong công việc trình bày các vấn-đề khoa-học bằng tiếng Việt, những quyển sách đó không sao tránh khỏi khuyết-điểm của buổi đầu, và một số lớn danh-từ liên-quan đến những phát-mình mới chưa được dịch ra tiếng Việt.

Nhận thấy sáng-tác khoa-học hiện-dại đòi hỏi sự tham-gia của nhiều nhà chuyên-môn nên ngày 6 tháng 7 năm 1960, chúng tôi có triệu-tập một cuộc hội-nghị gồm các giáo-sư Trường Đại-học Khoa-học, một số giáo-sư Trường Đại-học Dược-khoa, Trường Đại-học Sư-phạm, Trung-Tâm Kỹ-thuật Phú-Thọ và